

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicație.

Și cum?

(C.) Constatând mai întâiu necesitatea ardetore de apărare a bisericii noastre, precum și o serie de înverșunări inimici în contra cărora siliți suntem să ne stringem rëndurile, trebuie să ne ocupăm și cu modul cum avem să pornim acea muncă la care am chemat pe credincioșii bisericii noastre. Ne vom da silința a marca în conture generale un plan de muncă defensivă, lăsând la înțelepciunea aceloră căroră îl comunicăm, a'l urma sau nu.

Și aci ne adresăm înainte de toate la preoții și învățătorii noștri și-i apostrofăm fără incunjur. Puneți-vă mâna pe inimă și răspundeți, făcutu-v'ăți fiesce carele, ba numai $\frac{2}{3}$, sau chiar și numai $\frac{3}{5}$ parte datorința de apărători ai intereselor bisericii noastre? Nu, de mie de ori nu! Dați-vă bine samă și veți vedé, că d-văstră purtați în prima linie vina la crasul indiferentism ce s'a înjghebat în massa credincioșilor, la cosmopolitismul ce duce confesiunea la malul perđerii! D-văstre nu mai d-văstre purtați vina, dacă întréga viață din organismul bisericii noastre a devenit lăncedă și mecanică, petrecându-se toate după șablone, fără nici o urmă de căldură și însuflețire, fără nici o iubire față de biserică.

Veți răspunde, că curentul de care întreg némul nostru a fost mănă, așa numitul curent național, nu va îngăduit a vă vedé mai întâiu de interesele bisericii. Prea bine! Din norocire nu aparținem acelei secte de români, cari sunt mai întâiu... catolici și apoi români. Este de tot nobil și ideal a se inspira de binele națiunei, și dator este tot românul cu această, dar nimenui nu-i este iertat a-și uita în acelaș timp de interesele bisericii, a bisericii sale naționale, fără de care națiunea nu pôte să existe.

Dar să fim nițel concreți pentru a dovedi indiferentismul d-văstre.

Viforul răfueilor iscate între conducătorii poporului român se mai po-

tolise Dulcele măr de cértă „Institutul tipografic” căduse în brâncile celor mai puternici. D-văstră remăseseti în urma tușului celui rece decepționați, resignați și calmi. În timpul acesta sosese sărbătoreă subjugării noastre de o mie de ani. Frânturile conducătorilor d-văstre naționali se forțeză și fățaresc un biet de „protest”. La vre-o câteva zile după acesta însă ve adresăză Capul bisericii d-văstre, bine înțeles, Capul recunoscut de biserică, de stat, și de Maiestatea Sa, un cerculariu plin de căldură și iubire față de némul și biserică. La acest circulariu de neperituri valóre în istoria bisericii noastre, d-văstre ați rămas muți și reci. Eță ce se dicea în acel apel:

„... Ce privește în special sânta noastră biserică ortodoxă națională, ai cărei fii și conducători sunt din partea autorităților statului nu numai învitați, ci ôreși-cum chiar constrinși să participe la festivitățile milenare, — nu pot suprima declarațiunile auzite din părțile țerii locuite de credincioși de ai noștri: că pentru ei și mai ales pentru clasa mai inteligentă, este absolut imposibil să participe la aceste festivități cu acea căldură a inimii și cu acea liniște a sufletului, cari numai atunci le-ar avé, când nu ne-ar fi înaintea ochilor cele multe dovedi din timpurile mai vechi și mai noue despre ignorarea aprôpe totală a intereselor noastre de existență și de progres, și când n'am vedé abandonate în paguba noastră principiile cele mai sublimă și mai salutare în viața statului: libertatea, egalitatea și frățietatea.”

Acăsta a fost vocea arhierului d-văstre, din care fiesce-care cuvânt a trebuit să vă fie picur de balsam, în deosebi acum, când auziați călduróse, calme și înțelepte cuvinte față de frașele fără noimă din protestul „conducătorilor naționali”. Dar ați tăcut. Ați tăcut chiar și atunci când haita ovreiască s'a năpustit cu furie epileptică asupra Excelenței Sale din principina celui circulariu și ați tăcut și

când paralel cu această haită mergea mai mult din nepricepere ca din rënditate, și câte o fôie românescă. Eță deci indiferentismul cel cras față de biserică și interesele ei.

Și din acest cas concret să ne tragem prima necesară conclusiune. Să ne manifestăm în momente date pe lângă biserică noastră și conducătorii aceleia, dovedind astfel interes și conștiință.

Să cercetăm acum ceva mai de aproape cercul de activitate al preoților. Ne vine în minte mai întâiu amvonul. Acest amvon, de pe care are vecinic să răsune glasul deșteptător al preotului, este pus în mohorât. Apare ca și când preoții noștri ar fi introdus cu voia faimosul § 169, așa numitul „Kanzelparagraph”, încă înainte de ce el a existat. Dar trebuie să ne desfacem din brațele acestei neactivități, trebuie să comunicăm cu credincioșii bisericii noastre, ceea ce mai bine o putem de pe amvon și încă fără nici o témă desacrilegiul paragraf, carece-îdrept îi opresce pe preoți a pune amvonul în serviciul politice, dar nu și în al biserice.

Activitatea preoților are să se manifeste mai departe în sínódele și comitetele parohiale și protopresbiterale. Ținem a accentua, că dela activitatea în aceste corpuri atârna în deosebi succesul în lupta noastră de apărare. Aceste corpuri au imediat control asupra credincioșilor, au directă influință asupra lor și chemarea lor este a exercia cu zel febril acest control legal și această influință firească.

Dor nu sunt puse și inarticulate în statutul nostru organice aceste comitete și scaune protopresbiterale numai pentru a tranșa afaceri administrative, ci în prima linie ca factori sênătoși pentru apărarea confesiunei și cultivarea intereselor ei. Dar în calitatea acestă nu dau semne de viață! Astfel primim stiri neliniștite din provincie, că cu deosebire în parți locuite de Români de

confesiuni mixte s'au vărét agenti parasitici cu tendințe de a jigni în diferite moduri interesele bisericii noastre. Avem cuvântul, acum mai mult ca ori și când, de a ne adresa deci cu insistență către numiții factori, ca să vegheze conștiințos și să controleze.

Precum biserică în scólă își află principalul razim, astfel și preoții au a-și afla în învățători. Învățătorii au a tinde mâna de ajutor preoților întru apărarea bisericii. Acăsta o fac implinindu-și și ei la rëndul lor misiunea în cercurile lor de activitate, în scólă și în reuniunile învățătoresci.

Vedem cum din scólele aprôpe a tuturor celorlalte confesiuni ies elevii pe deplin disciplinați în ale confesiunei ba aprôpe șovinști. Nu găsești nici un catolic dela scólele mai superioare despre care să nu poți dice, că nu este ultra-catolic. Acăsta noi nu o vom să o imităm în tocmă, dar bine este să o știm. Bine este însă ca și învățătorii noștri să deștepte mai multă conștiință de confesiune!

În reuniunile învățătorilor noștri érași apărarea bisericii noastre ar puté fi și trebuie chiar să fie un obiect giuvăer, un necontenit material de discuție istorică și instructivă, fără a eși din marginile toleranței și a respectului față de confesiunile celelalte.

Eță deci unele puncte mai marcante de mănecare, un mic dar precis plan pentru lupta de apărare, care plan a'l esecuta suntem datori, ceea ce având bunăvoința și ocrotirea factorilor superiori ai bisericii noastre, vom fi cu ușurință în stare. La muncă nu-mai, la muncă!!

Un prognostic. Un scriitor anonim istoric-bisericesc, Spectator, ce se ocupă adeseori în partea literară a lui „Münchener Allgem. Zeitung” cu cestiunile bisericii catolice pune în gura reposatului cardinal Galimberti următoarele prevestiri: „Cel mai apropiat resboiu va aduce cu sine o totală schimbare a situațiunei politice. Francia va zdrobi trupele

FOIȚA.

Insemnătatea meseriilor pentru poporul român.

(Urmare și fine.)

Bărbatul român la rëndul său pe lângă economia agricolă, pe lângă sciința lui de a-și clădi casa de lemn, de a-și face carul, plugul și toate uneltele, creșcea și vite frumóse, dela cari avea lapte și lână, cultiva albine, cari îi da miere și cêră. Pe lângă lucrurile agricole țéranul român se ocupa și cu meseriilor din lemn: făcea bote, ciubare, putini, rôte ș. a. Alți se ocupau cu olăria: strachini, tipșii, ôle, urcióre și borcane erau productul mâinilor lui de pe timpul iernei. Piuă țéranului da acea frumóasă și trainică dimie în patru ițe, albă ca zăpada și dêsă ca pielea.

Acăste toate ne dovedesc, că nici lenea, nici neîndemânarea n'a fost cauza, că Românii în timpurile trecute n'au îmbrățișat de loc meseriile și că ați le îmbrățișeză prea puțin, ci cauza a fost totul alta.

În vremile trecute chiar legile patriei noastre nu permiteau ori-cui exercicierea meseriilor. Măiestrii străini însoțirile lor, nu primeau fii noștri ca să-i învețe vr'o meserie,

ci aceste le țineau ca lucruri tainice pentru ei. Poporul nostru a fost ținut în starea acăsta departe de meserii și de negoț, multime de ani, și așa poporul cu timpul s'a născut, s'a dedat în aceea, că pentru el nu e meserie, pentru el nu e negoțul, că acelea sunt numai pentru străini. Crescut odată poporul în astfel de idei, cu greu se desbracă de ele. Eță dar cauzele pentru cari poporul nostru nici ați nu îmbrățișeză de-ajuns meseriile.

Ați însă s'a schimbat lucrul, acum pôte să învețe ori cine, ori ce meserie și se pörte negoț.

Ați avem și noi societăți, cari au de scop lățirea și sprijinirea meseriilor între Români.

Amintesc în locul prim „Asociațiunea transilvană” în a cărei adunare de despărțământ ne aflăm și noi acum, carea pe lângă înaintarea lteraturei și culturai la poporul român și-a pus de scop și sprijinirea și răspândirea meseriilor între poporul român din patria noastră, dând ajutore învățăcelor, sodalilor și măiestrilor.

Amintesc mai departe „Asociațiunea din Brașov pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor români”.

Unii bărbați din iubire cătră némul nostru și au dat averie pentru înaintarea me-

seriilor între Români, precum fericitul D. Andronic a lăsat pentru meseriași fundațiunea de 140,000 fl., Alexandru Nedelcu la Lugóș 70,000 fl., Mihail și Elena Stroescu la Brașov 25,000 fl.

În urma acestor împrejurări, în timpul din urmă s'au și aplicat un număr ôre-care de tineri la unele meserii.

De 10 ani am și eu însărcinarea de a preda cu alți colegi ai mei instructiunea în scóla învățăcelor industriali susținută de comuna Seliște, care scólă e cercetată pe an de câte 120—150 de învățăceli industriali.

Cu părere de rău trebuie să vă mărturisesc din intuițiune proprie, că am constatat că se aplică la meserii mai numai băieți din familiile cele mai sêrace, fără nici o pregătire în învățătura de carte și cu o modestă creștere de familie. Putem vedea cu toții, că se recrutează învățăceli de meserii, cu puține excepțiuni, din partea cea mai de jos a poporului.

Ei bine, din unii ca aceștia ce să se alégă, dacă și ies calfe din măiestri? Ômeni cinstiți în cazul cel mai bun pot să devină, mai rar pot să-și facă și ceva stăricică, dar ca prin ei să se dea un avânt mai mare industriei noastre, nu. Până când meseriașii noștri se vor recruta tot numai din pătura sêrăcimeii, tot numai din băieți fără să aibă cât

de cât învățătură de carte, până atunci să nu ne prindă mirarea, că nu avem o clasă de maseriași mai de valóre și că meseriile sunt așa desprețuite de poporul nostru. O clasă puternică de meseriași, o industrie ade-vărată vom avea numai atunci, când vor îmbrățișa meseriile băieți din familii mai cu stare, băieți cari au trecut dacă nu 3—4 cl. gimn. ori reale, dar cel puțin clasele civile ori primare. Atunci s'ar schimba lucrul. Băieții aceștia după ce s'ar așeză ca măiestri, având învățătură, fiind bine pregătiți în ale meseriilor și având și mijlôce bănesci la începerea meseriei, ar putea ținea concurență, ar putea ținea pas cu măiestrii străini și așa ar înainta vedédu cu ochii și ți-ar rîde inima vedédu-le sporul.

Vor dice mulți: dacă am eu avere dacă învață copilul meu 3—4 clase gimnasiale sau reale, atunci nu-l mai fac eu meseriaș, atunci îl fac dascal sau chiar popă. La asta vă pot răspunde, că sunt mulți măiestrii cu învățătură de carte și cari își pricep bine și meseria și aceia nu-și schimbă sôrtea lor cu a unui dascal sau chiar popă. Un astfel de măiestru pôte deveni și om cu stare și cel mai neatârnat cetățen.

E deci în interesul nostru al tuturor, ca să ne formăm astfelu de clasă de cetățeni.

italiene, Rusia va strivi monarchia austro-ungară și în cazul acesta va mai rămâne numai Germania, căreia ușor îi vor face apele. În urma desființării regatului Italiei se vor înființa o mulțime de mici republici, asupra cărora din nou se va înălța stăpânirea lumescă a Papei!... S'ar pute altfel? Apa trece dar petrite (stului Petru!) rămân! Sau ca să fie mai simfonie: Apa trece papa rămâne!!!!

„Erdélyi Hiradó” și noi. În numerii 79—81 ai diariului nostru am reflectat la un articol publicat sub titlul „Cestiunea orientală” în numărul 167 alui „Erdélyi Hiradó” din Cluș, la cari reflexiuni acest diar revenind în numerii sei 173 și 175, un anonim din numărul ultim ne înjură în modul cel mai necuviincios insinuându-ne tendențe politice, cari nici prin minte nu ne-au trecut.

Ba ce e mai mult, în numărul seu 175 se ocupă în locul prim cu reflexiunile noastre chiar dl. Ürmösy, despre care trebuie să constructăm, că de astă-dată a scris într'un mod destul de calm. Tot așa de calm a scris și anonimul din numărul 173.

Nu însă așa cel din numărul 175, carele, se dimite la expresiuni, cari nici o cinste nu-i fac.

Etă cate-va expresiuni, în cari ni-se insinuă și „crimele” și atrage și atențiunea autorităților politice asupra noastră:

„Numărul de eri al „Telegrafului” se ocupă cu conținutiv cu articolul nostru, dar aici a eșit cuiul prin sac și locul desvoltărilor obiective îl ocupă tradarea de patrie revoltătoare și vătămarea scârbosă a patriei magiare. („vérlázító hazadúlás, utlatos felségsértés a magyar haza ellen.”)

Apoi, că acum nu poate fi vorbă de o reflexiune calmă, „ci avem datorința cu toții a respinge cu energie atacul miserabil ce îl îndreptă contra statului nostru (adeacă contra statului magiar. Red. „T. R.”) părăsiți ce ne rod națiunea, (adeacă națiunea magiară. Red. „T. R.”) și s'au vîrît în corpul nostru, (adeacă în corpul națiunii magiare. Red. „T. R.”) („hanem köteleességünk, erélyesen visszautasítani a gaz támadást, melyet államiaságung ellen a nemzetünkön rágodó, testünkbe férközött férgök intéznek.”)

Ne mai impută acel d. anonim îndrăsnela, că „acel trădătoriu de patrie uitat de sine” (az az önmagáról megfeletkezett hazadúló) adeacă, noi, am cutezat a le excepționa visul după un stat unitar național magiar, adeacă pentru-că am protestat contra magiarisărei noastre.

Apoi ne declară de minciună necualificabilă aserțiunea, că se comit nedreptăți strigătoare la ceru în contra noastră și că nu ei, conducătorii magiarilor, sunt de vină, că cei din România se înstreîneză de cătră Ungaria. Ba ce e mai mult, ni se atribue aserțiunea, că noi am dat îndreptățire României a se amesteca în politica internă a Ungariei în favorul nostru.

Mă veți întreba, că pentru ce mai are un măiestru atăta lipsă de învățătură de carte? Etă pentru ce: Ca toate în lume, așa și meseriile, nu stau pe loc, ci înainteză și ele și măiestrul fără pricepere rămâne acolo unde l'a lăsat măiestrul său, care l'a învățat măiestria, ăr cel cu minte luminată înainteză în rënd cu lumea și așa lucrând acestia lucruri mai desăvârșite, mai frumoșe, mai bune, ale celorlalți rămân necăutate.

Măiestrul deștept, luminat și priceput, își întocmesce lucrurile după cerințele timpului, după gustul cumpărătorilor, scie să creeze lucrurile sale din ce în ce mai artistice și așa poate ținea concurența cu fabricile și măiestrii de frunte, ăr măiestrul fără pricepere neputând ținea pas cu înaintarea rămâne un simplu cărpaci.

Mai departe măiestrul cu dare de mână, cu pricepere, cu învățătură de carte, prin purtarea sa va sci se-și atragă mușterii, adeacă: va lucra bine, va fi cu punctualitate, adeacă va isprăvi lucrul pe atunci, pe când l'a făgăduit mușteriiului său, va sci se-și atragă publicul preste tot prin purtările lui și prin însușirile lui. Pe când măiestrul fără pricepere, fără creștere, nu lucră după gustul publicului, promite și nu împlinește, lucră rău și din material rău, întimpină pe mușterii cu vorbe nepotrivite și așa prin însușirile ace-

Ni se atribue mai departe, că am dori un al doilea Világos pentru magiari, mai periculor ca cel dintâi, apoi, că tindem la distrugerea teritorială a statului ungar, când am ăis în reflexiunile noastre, că la o eventuală împărțire a imperiului turcesc prin vîrsare de sânge nu Geografia, ci Ethnografia va decide și ni se mai impută apoi, tot pe nedreptul și aceea, că dorim susținerea României în starea ei actuală, numai pentru interesele României.

În urmă face o comparație între noi, adeacă cei dela „T. Rom.” și „Tribuna” și ăice, că „agităția de lesa maiestate a „Tel. Rom.” în fond e mai periculoasă decât sêlbătécia radicală a „Tribunei”, pentru-că până când aceșta îi atacă pe față, până atunci T. agită contra lor cu frase constituționale („a „T—l” felségsértő agitója... alapjában veszedelmesebb a „Tribuna” radicalis vadságánál, mert míg az nyiltan támad ellenünk, addig a „T—l” alkotmányos szólalmokkal izgat ellenünk.”)

Ca de încheere ăice apoi acel d. anonim, că molaticia guvernului magiar și atacurile hoțesci (orvátadás) ale „T-lui”, puțin vor putea strica patriei noastre (înțelege numai a magiarilor), deore-ce Ungaria n'a ajuns încă sôrtea Turciei și dorințele noastre de a dărăburi (?) statul ungar după naționalități, vor rămănea numai nisce visuri de friguri. Sê visăm deci mai departe.

Așa scrie respectivul domn anonim.

Ar fi perdere de timp a ne demite în polemii mai departe până când d-nii dela „Erdélyi Hiradó” scriu în chipul acesta și reproduc tendentios aserțiunile noastre și scot conclusiuni false din ele, nu scim: cu intențiune ori fără de intențiune.

Dacă dl-or ar fi reproduc per extensum articoli nostri, ori barem unele pasage mai marcate din ei și le-ar fi studiat serios, sigur, că nu ajungea la atari conclusiuni false, menite, cu intențiune ori fără de intențiune, a duce numai în rătăcire publicul magiar și astfel a agita fără motive opiniunea publică magiară în contra noastră.

Ne ținem însă de datorință patriotică față de statul nostru, față de patria noastră comună, a respinge cu indignațiune toate acușele de tradare de patrie ce respectivul dl anonim le ridică contra noastră precum și epitetele de „părăsiți” adresate poporului nostru român venit aici înainte de magiari, și declarăm sêrbătorește, că: nu vom dărăburirea statului nostru monarchic austro-ungar, ori ungar, dar vom ca și noi românii sê fim recunoscuți ca factor politic în acest stat, ca națiune română egal îndreptățită cu națiunea magiară. Nu dorim nici un Világos în a doua edițiune așa după cum ni se impută, că l'am dori. Nu dorim perirea nici unui stat vecin, cu atât mai puțin a monarchiei noastre, patria noastră comună. Dorim însă egalitate, frațietate și libertate pentru toate popoarele, atât aici în monarchia noastră, cât și afară de cadrele ei. Noi ni dorim susținerea României în starea ei actuală numai din in-

teres de rasă, ci o dorim mai vîrtos și din interesul propriei noastre monarchii.

În polemii mai detaiate nu ne dimitem până când d-nii dela „Erd. Hir.” nu scriu obiectiv, serios și cinstit. Pentru-că cineva e de alte vederi politice în cutare cestiune, pentru aceea acela încă nu e trădătoriu de patrie, cum ne acasă pe noi acel d. anonim din „E. H.” fiindcă suntem de alte vederi politice în cestiunea orientală decum este el și i-am adresat câteva memento tocmai în interesul patriei noastre comune și în opecial în interesul magiarilor.

Totuși ca de încheere îi mai adresăm încă un memento, ărăși în interesul patriei noastre comune, și anume: grijescă conducătorii magiarilor, ca nu cumva prin intoleranța lor națională magiară sê ducă Ungaria acolo, unde au dus turcii Turcia prin intoleranța lor religioasă, căci atunci nu numai de noi de nemagiari va fi rău, ci și de magiari, ceea ce noi în interesul nostru comun al tuturor, nu dorim nici decăt.

Și ca d-nii dela „E. H.” sê nu cugete că am „supt” ceva înapoi din cele ce am ăis în articlii nostri, declarăm, că susținem și ađi tot ceea ce am ăis atunci în interesul patriei noastre comune și aceșta până când dl-or nu ne vor combate cu argumente serioșe, ăr nu cu înjurături necuviincioșe și neîndreptățite, după proverbul magiar, ce se vede că-l urmăđă, că: dacă nu învingi cu vorba, dă cu băta. (Ha nem győzsz okkal, vágj bátran közbe botokkal.)

Noi nu avem, precum nici nu urmăm atari proverbe. Ilgo.

Revista politică.

Situația în Orient.

„Timpul” scrie:

Afacerile din Creta au întrat într'o fază nouă.

Se credea până acuma că toate puterile mari europene sunt de acord asupra atitudinii de urmat pentru a pune capăt sângerôșelor lupte dintre creștini și musulmani. Acum, când răscolă a reînceput fără speranță de înăbușire grabnică, se constată, că Anglia are cu totul alte vederi de cât cabinetele din centrul Europei. S'a răspândit stirea — poate ca ballon d'essai — că puterile discută o blocare eventuală a Cretei și că inițiativa ar fi fost luată de cabinetul din Viena. Imediat ăiarele engleze inspirate de Foreign-Office din Londra s'au ridicat cu energie contra unei asemenea intențiuni.

„Times”, într'un articol evident inspirat, a declarat categoric că guvernul englez va aproba ori-ce poște s'ar da Sultanului în privința Cretei, dar că, dacă se va cere Angliei sê intervieve cu cuirasatele sale, ea poate sê se scuze cu drept cuvânt.

Atitudinea acêsta a cabinetului din Londra a stârnit protestări din partea celorlalte puteri europene.

„Koelnische Zeitung” inspirată de guvernul german, scrie următoarele: „Articolul lui „Times” asupra propunerii eventuale de a bloca Creta și care exprimă păreri sceptice asupra eficacității concertului european, pare a reproduce părerea cabinetului englez. Pană acum acordul tuturor puterilor slăbise o mare parte din caracterul periculos al cestiiei cretene. Din momentul ce acordul acesta a fost sfășiat prin izolarea Angliei — și se poate presupune că acêsta s'a tăcut — s'a creat o situație nouă, al cărei viitor nu se poate încă prevedea.”

Điarele din Viena aprobă părerile presei germane. Ele judecă consecințele rupturii provocate de Anglia în mod mai optimist dar constată, că de acum înainte puterile nu se mai pot amesteca direct în afacerile din Creta. Creștinii de pe insulă vor continua sê lupte cu Turcii și dacă cei dintâi vor reuși sê scuture jugul turcesc, cu atât mai rău pentru imperiul otoman. Puterile vor putea continu sê dea poște amicale sublimei Porți, — și sê asiste, eventual, la sfășierea provinciei de sub dominațiunea Turciei.

Presa franceză are vederi pesimiste, „Le Temps” care a devenit ăiarul oficios al ministerului de externe al Franței de când d. Hanotaux deține din nou portofoliul afacerilor streine, declară că „e sigur că situația se agraveză neîncetat în Turcia și nu se poate amâna până la înfinit, scadența unei crize grele dacă nu se iau măsuri radicale și prompte.”

Declarația e destul de gravă. Și „Le Temps” face tabloul următor al situației în Turcia.

„Creta e mai depărtată de cât ori cênd de pace, și e urgent de a vorbi cu glas tare și hotărît atât insurgenților cât și musulmanilor. Macedonia amenință sê devie câmpul de luptă al creștinilor contra Porții și al rivalității Bulgarilor, Grecilor Sêrbilor și Românilor între dênșii. Armenia ale cărei răni nu s'au cicatrizat încă, e în prada unei fierberi surde. Hauranul e în plin rășoiu civil și Libanul nu va rămănea mult timp la adăpostul acestei molipsiri. Arabia sê agită în umbră; ea prepară coaliția periculoasă a fanatismului wahabit cu autoritatea spirituaiă a califului de Meca.

Nici odată, încheie „Le Temps”, dela 1876 încôce, orizontul nu a fost așa de întunecat în tot Orientul.”

Monarchul nostru și regele României.

Legăturile de prietenie dintre Monarchul nostru și regele României devin tot mai strînșe și mai intime. Interese comune politice o cer acêsta. Primele semne vđite ale acestei legături vor fi cele două întrevederi ale acestor doi Monarchi la Mehadia (cu privilegiul sêrbărilor dela Porțile de-fer) și la Sinaia. Aceste două întrevederi formeză astăđi un principal obiect de comentare în presa europeană. „Neue Freie Presse” scrie despre călătoria Monarchului nostru la Sinaia următoarele:

„Acest proiect al călătoriei Împăratului Francisc Iosif în România, a isvorit, dupăcum suntem pozitiv informați, din inițiativa cea mai proprie a Monarchului nostru și, deși s'a aflat de abia în Iulie, e un fapt hotărît deja, că la începutul lunei Mai, la deschiderea expoziției milenare, Împăratul Francisc Iosif a ăis dlui Ghica, ministrul României la Budapesta, că „dorește sê viziteze pe regele României în țara sa după sêrbările dela Porțile-de-fer.”

Cumcă visita acêsta nu este numai o simplă vizită de curtuasie, după-cum e a se judeca din cuvintele de sus, se poate deduce afară de alte multe și din cele ăise de jurnalul „Temps” în nrul seu din 4 l. c. care opinéză astfel:

„Împăcarea Bulgariei cu Rusia și recunoscerea principelui Ferdinand au schimbat considerabil raporturile de prietenie dintre

stea rele își înstreîneză publicul dela sine. Acestea sunt cauzele, că unii măiestrii nu sunt sprijiniți fiind-că înșși nu pot sau nu sciu sê-și atragă publicul, prin aceea ca sêl servescă spre mulțămire și cauza trebuie căutată în necultura lor, în nepriceperea lor deplină a meseriei, în aceea că nu servesc publicul cu punctualitate, nu-l servesc cu lucruri bune, cu lucruri după gustul publicului.

De încheiere reasumez cele ăise în următoarele:

Cei ce au copii și n'au pământ sau vite după cari să pôtă trăi copii lor ca economi, pentru ca sê scape de sôrtea tristă ce-i așteptă, ca sê nu rămănă în viața lor servitori sau ăileri, pe acestia sê-i dea la meserie, căci dându-i le îmbunătățesce încâtva sôrtea lor individuală, îi pune în poșicie ca sê pôtă și ei mai târđiu sê-și croiască o sôrte cât de cât mai bună, sê iese de sub stăpânirea altora repet însă, că în modul acesta sê ajută individual acelor ființe lipsite de avere dar prin ei un avênt mai mare innustriei noastre nu se dă.

Dacă e ca sê se deie un avênt industriei noastre, acêsta se va realiza numai așa, dacă ômenii nostri mai cu avere își vor trimite copii mai întâiu la școlă, ca sê isprăvescă cel puțin școlile primare, ori civile,

dacă nu și 3—4 cl. gimn. ori civile, după o astfelu de pregătire sê-i împartă la deosebite meserii, așeđându-i la măestrii cei mai buni dela cari pot învăța bine măestria, pot învăța conducerea ei. În familia acestor-fel de măiestrii pot căpăta și creștere bună, o cultură potrivită poșiciunei lor.

Astor fel de tineri le-ar da mâna după ce devin șodali ca sê plece în deosebite orașe și țeri și sê facă experiență în meseria lor, ăr făcându-se măiestrii astfel bine pregătiți, dispunênd dela început și de avere, ar începe meseria lor cu sprijin și astfel ar putea ținea concurență, carea există pe toate terenele și în grad mai mare în industrie.

Nu mai acei măestri ar putea ridica industria noastră la o trêptă mai înaltă, ăr măestrii aceia ar forma clasa noastră de mijloc. ar deveni ei cetățenii nostri cei mai de valoare, cei mai independenți. Atunci când pe lângă clasa inteligentă, pe lângă o clasă de economi sîrguincioși și raționali vom vedea în sinul națiunii noastre și o clasă puternică de industriași bine pregătiți, atunci se vor deschide și poporului nostru „vinele de aur” cari îi vor isvori bogăție.

Dumitru Lăpădat,
învățător în Seliște.

cele două state balcanice. România începu a privi în Ferdinand și Stoi-
loff pe eventualii promovatori ai
agresiunii slave. Apropierea dintre Sâr-
bia și Montenegro, precum și fama despre
înființarea unei tiplice balcanice sub
auspiciile Rusiei siliră guvernul român
a căuta nouă propte. Această tendință a
adus cu sine reînnoirea raporturilor diploma-
tice cu Grecia a cărei interese în Macedonia
sunt contrare celor nutrite de Bulgaria și
Sârbia. Evenimentele mai nouă însă nu mai
îngăduiau a urma și mai departe aceste com-
binațiuni. *România trebuia deci să caute în
alte părți compensațiuni și Austro-Ungaria își
dă silința a o remunera pentru atitudinea sa
cea corectă. Astfel se explică și caracte-
rul cât se poate de demonstrativ al
manifestațiunilor de prietenie, și în deo-
sebi intenția spontană a Împăratului
Francisc Iosif de a merge la Sinaia.*

Proiectul de călătorie al Monarchului
nostru în România este salutat cu viună plă-
cere de către întreaga presă de dincolo fără
deosebire de partid. „Timpul” din 24 l. c.
scrie, că „partidul conservator din primul
căs a hotărât fără nici o hesitare să participe
calduros la primirea M. Sale Împăratului
Austro-Ungariei”.

Grânarele bisericesci.

Am promis în numărul 77 al dia-
riului nostru, că vom publica un proiect
de statute pentru înființarea și admini-
strarea fondurilor de bucate, ce s'au
înființat resp. se vor mai înființa pe la
parochiile noastre bisericesci, ér după
publicarea acelui proiect vom da unele
explicări la unii paragrafi, ca să vadă
și cetitorii nostri de ce intențiuni am
fost conduși când am luat dispoziți-
unile respective în acei paragrafi.

Publicarea statutorilor s'a terminat
în numărul trecut, ér în numărul acesta
și în cei următori dăm explicările pro-
mise.

La Art. I. În §§. 1—7 s'a luat
în vedere: scopul, înființarea, numirea
și proprietarii fondului, ceea-ce se poate
vede și din titlul acestui articol.

În §. 1 fondul s'a declarat de avere
exclusiv bisericescă și nu și scolară,
pentru-ca la cas când scôla s'ar lua
din mâna bisericeii, averea din care
s'a susținut scôla să rămână în pro-
prietatea și folosința bisericeii.

Mai de însemnătate este cuprinsul
§-lui al 2-lea în care se declară, că
fondul este permanent și până
la cutare cantitate acela este
neatacabil.

Este știut, că sârăcia materială
a bisericeii noastre în multe locuri duce
pe organele noastre bisericesci inferioare
a se atinge chiar de capitalul micilor
fonduri, ce le avem, prin ceea-ce cu
timpul acelea, în loc să crească și să se
înmulțescă, dispar, și nu se conservă
nici barem basa lor pe care, la timp
favorabil să se pôtă continua zidirea
edificiului bunăstărei noastre materiale,
fără de care basă nici edificiul culturai
noștre morale și intelectuale de loc nu
se pôtă continua, necum și termina.

Ce privește proporțiunea în care
se se folosescă venitul fondului, dar așa
ca acela, deși cu încetul, să crească,
— am fost conduși de împrejurările
actuale atât de materiale cât și in-
telectuale ale bisericeii noastre preste
tot, cuprinzând în cadrele ei, se înțe-
lege de sine, și scôla.

Am vădut câtă pierdere materială
a suferit biserica noastră prin nouele
legi politice-bisericesci fără a fi desdau-
nată în modul corespunzător din par-
tea statului, dar am vădut și amelio-
rarea stării materiale a învățătorilor
noștri din partea statului prin nouele
legi scolare, deși acesta ameliorare nu
e permis a o privi drept amelio-
rare, ci numai ca un dar danaidic în
scopul magiarisărei, de aceea am aflat
cu cale a se ajutara biserica cu două
părți din venitul curat al fondului și
numai cu o parte scôla, ér cu o parte
să se contribue la sporirea capitalului
fondului.

§§-ii 3—5 se explică de sine.

În §. 6 s'a avut în vedere, ca
eventuale organe bisericesci mai indi-
ferente față de biserică, să fie împinse
la o activitate mai cu rezultat pentru
prosperarea materială a bisericeii și fon-
dul să nu-l pôtă prefăce în bani până
la o cantitate de bucate anumită, ci
să-l administreze în bucate, căci așa
mai iute se va puté ajunge la scopul
dorit, ca adevă acela să dea un venit
mai mare pentru acoperirea multelor
trebuințe bisericesci și scolare.

§. 7 éráși să explică de sine, și
are menițiunea de a lega mai strîns
pe credincioșii nostri nu numai de bi-
serica, ci și de națiunea noastră română,
și pe cât se pôtă să li se taie calea
și prin astfel de măsuri materialistice
de a-și părăsi biserica și națiunea lor
strămoșescă dimpreună cu averea bi-
sericescă cu tot. Și după părerea noastră
acésta e și just, ca ceea-ce au agonisit
părînții și strămoșii lor pentru bi-
serică și némul lor, fii ori străne-
poții lor eventual nerecunoscători, aceea
să nu o pôtă duce cu sine în tabăra
dușmanilor bisericeii și némului nostru
romănesc.

Mulți vor afla pôtă acest §. de
superfluu și de sine înțeles, dar scim
din experiență proprie, câte amenințări
și ademeniri nu se fac în popor la cel
mai mic contrast ivit între el și parochul
lui, îndată ce vin în conflict unii cu alții
și dușmanii bisericeii noastre îndată în-
cep a tulbura apa ca să pôtă pescui
în ea.

De aceea eu n'am aflat de super-
fluu această dispozițiune în Statute, de-
ore ce m'am convins, că vădend cutare
renitent, că nu pôtă duce cu sine și
ceva din averea bisericeii, la urmă s'a
liniștit și pacea ér a fost restabilită.

(Va urma).

Noutăți.

Scire redacțională. Domnul Ilarie
Chendi, student în filosofie, „încetând cu
sfârșitul lunei Iuliu n. a mai fi membru al
redacțiunei „Tribunei”, a întrat ca colabo-
rator în redacțiunea foii noastre.

**Înmormântarea locotenent-mareșau-
ului Teodor Gálgozy** s'a întemplat Joi
între orele 4 și 6 p. m. A fost acesta o im-
posantă înmormântare la care afară de enorm:
de multa miliție a luat parte Sibiuul întreg
și giurul, reprezentat în parte prin comisuni
în conduct, parte însă prin marele public ce
umplea toate stradele prin care trecu convoiul,
care porni punct la 4 ore dela reședința de-
functului.

Tote regimentele armatei comune din
Transilvania au fost reprezentate prin dele-
gațiuni și în deosebi reg. al 13 de husari a
cărei proprietar era defunctul. Majestatea Sa
a trimis ca delegat pe colonelul din statul
major A. Sprecher von Bernegg. Consistoriul
din Blaș a fost reprezentat prin P. C. dl
I. M. Moldovan, vicariul general și Dr. A.
Bunea secretar metropolitan.

Consistoriul nostru prin P. O. domni
Ioan Hannia, Moise Lazar și Ioan Papiu.
Comanda generală militară a avut-o Esce-
lenția Sa generalul Pach din Sibiu.

Cortegiul s'a format astfel: În frunte
ca „companie de onoare” a mers o companie
de honveți; a urmat apoi musica militară;
preotul militar catolic asistat de mai mulți;
calul îmbrăcat în doliu al reposatului, dus
de un soldat; carul cu sicriul împodobit de
o mulțime de cununi, între cari și cununa
„Reuniunei femeilor române din Sibiu” cu
o lată fundă tricoloră pe care era întipărit
„In semn de recunoștință și pro-
fundă stimă”; un soldat în armatură com-
plectă medievală; familia, corporațiune și pe
urmă șirul lung al armatei în ordinea ur-
mătoare: cadeții, infanteria Nr. 31 (batalio-
nul 3), vânătorii, husarii și în sfârșit arti-
leria din Sibiu și Brașov. Ajungend convoiul
după orele 5 la cimiterul militar aci s'au
dat defunctului onorurile din urmă: 24 salve
de tunuri și vre-o 12 de către soldații pe-
destrași. Convoitul s'a reîntors apoi între su-
netele imnului regal cântat de musica militară.

Țarul tuturor Rușilor va sosi în ziua
de 27 a lunei acesteia la Viena împreună cu
Țarevna. Pentru primirea înălțatilor oșpeți se
fac pretutindenea mari pregătiri. Consiliul
comunal a votat la propunerea vice-prima-
rului Dr. Lueger suma de 25 mii de fl.,
în scopul pavoazării stradelor cari vor fi par-
curse de cortegiul cu privilegiul sosirii.

Logodna princiară. Principele moș-
tenitor de corună al Italiei, după cum se anunță
în foile italiene, se va logodi în curend cu
ficia principelui de Muntenegro. Singurul im-
pediment ce mai există este de natură reli-
gionară. Și acest impediment este faptul, că
Țarul hesită cu încuviințarea trecerei prin-
cipesei dela confesiunea greco-orientală la
cea catolică.

Regele Alexandru al Sârbiei după
cum se anunță prin firul telegrafic își va
asigura în curend viața la o bancă și anume
pentru suma de 100,000 franci. Éta, că și
regii au lipsă de atari asigurări.

Congres antifracmasonic se va ținea
în Trient în 26—28 Septembre și adevă
cu învoirea prealaltă a Papei. Inițiativa au
luat-o catolicii, cari își vęd primejdută con-
fesia prin francmasoni. Catolicii din Viena
au și lansat un apel în care provocă pe toți
aderenții bisericeii lor a se lupta în contra
haitei francmasone. *Sic fata tulerunt.*

Moldován Gergely locutus est. Tote
foile magiare înregistrează cu extremă veselie
nascerea unui nou făt literar al „renumi-
tului” politician și filolog Moldován Gergely,
întitulat: „A magyar nemzeti állam
nemzetiségi feladatai”. În această bro-
șură savantul dela Cluș, laureat cu odiul né-
mului românesc, are cutezanța de a trage
lecții naționalităților, în deosebi celei române
și a le stipula linisce de conduită în viitor.
O vanitatum vanitas!

Dela căile ferate ungare. Admini-
strațiunea, căilor ferate ungare aduce la cu-
noscința publicului, că pe linia căilor ferate
dintre Sibiu și Făgăraș între comunele Șe-
limber și Vestem la casa de pază Nr. 4 a
înființat o stațiune cu numirea „Móh” unde
cu începere dela 6 August a. c. n. trenul va
sta însinuându-se pasageri spre urcare ori
coborire. Timpul opririi și pornirii trenului
precum și tarifa se pot vedé la toate stați-
unile competente.

Hymen. D șora Anuța Popescu, ama-
bila fică a dlui notariu Isidor Popescu își
va serba cununia cu dl Ioan I. Georgia,
cleric absolut, la 27 Iuliu (8 August) 1896
în biserica gr.-or. din Buteni (comit. Arad)
la 5 ore d. a.

Avis. Să face cunoscut, că tribunalul
regesc de dto Deva 24 Iuliu 1896 sub Nr.
5727 a încuviințat decusul adunării generale
extraordinară, ținută la 30 Iuniu a. c., prin
care se urcă capitalul social dela 100.000 fl.
la 250.000 fl. v. a.

Drept aceea termenul pentru subscrierea
acțiilor nouă se fixéză până inclusive 15 Au-
gust 1896.

Subscrierile se pot face la institut în
orele oficióse.

După fiește-care acție se solvesce la
subscriere 20%, ér restul de 80% până la
31 Decembre a. c.

Orăștie, la 2 August 1896.

„Ardelena”, instit. de credit și de
econ. societ. pe acții.

Omor. În satul Lunca lângă Arieș a
fost omorît Ilie Cetean, nóptea pre când dur-
mia, fiind lovit în cap de două ori cu oștia
(o uneltă ce se întrebuintează la prinderea
pescilor, care constă din o rudă lungă de
lemn avend înțepenită în vârf o furcă cu 3
colți de fer.)

Mureea lui, care încă durmia lângă el
dice, că n'a știut nimic (ciudat somn!), fiind
ospetată de cu ziua, căci în casa lui Cetean
adunându-se încă 3 prietini ai lui, toți cinci
beură 2 litre de vinars. Nu se scie cine ar
fi adevăratul culpabil. Până acum sunt deți-
nuți doi inși, despre cari se presupune, că
ar fi fost complici la omor precum și soția
celui ucis.

Diverse.

Femeie vândută. „Sieb. d. Tagblatt”
din Sibiu istorisesc următoarele: Un țeran
cu numele Iosko C. a dus într-o zi la tîrg
un car cu fîn. Fînul fiind frumos, îndată
și-a aflat cumpărător. Tîrgul s'a făcut și
carul cu fîn a fost dus la cumpenă pentru
de a fi măsurat. Cumpărătorul dl. H. lăsă
să-i ducă fînul acasă. Aci cumpărătorul rugă
pe țeran să ajute servitoriului la descărcatul
fînului. Cu ocaziunea descărcării, cumpără-
torului îi păru ceva suspect și se depărtă
așa, ca Iosko să nu-l observe. Cam după 5
minute vędu cumpărătorul, că din carul cu
fîn iese o femeie, care o ascunsese în fîn
pentru ca fînul să cântărescă mai mult.
După ce s'a isprăvit cu descărcatul, Iosko
și-a cerut banii voind să plece dimpreună
cu soția sa' atunci însă cumpărătorul dișe,
că el dimpreună cu fînul a cumpărat și pe
femeie și astfel ea trebuie să rămână la el.
Iosko se scărpină în cap și întrebă: „Ce
dta ai cumpărat și pe femeia mea în adevăr?”
„Se înțelege”, dișe cumpărătorul și într'un
ton amenințator strigă lui Iosko: dacă nu
voești să-o lăși aci, atunci voi aduce poliția
și voi lăsa să te încuie pentru înșelaciune.
În fine țeranul Iosko lăsă dlui H. din prețul
fînului 10 fl., ca rescumpărare pentru soție
și apoi se duse acasă cu buzele umflate.

Albine mântuitoare. Kissingen, locul
de scaldă din Bavaria, numai cu ajutoriul
albinelor a fost scăpat de atrocitățile arma-
telor svediene în răboiul de treiđeci de ani.
Și anume, făcend svedienii un atac de nópte
asupra orașului și fiind aproape de a-l ocupa
cetățenii în culmea desperării, la sfatul unui
burgez cu numele Petru Heil, au aruncat
coșnițe cu stupi între soldați, cari înghimpați
cu vehemență de albinele conturbate în li-
niscea lor de nópte, atât de tare au venit în
confusiune prin acest nou mijloc de apărare
contra lor, încât s'au retras în cea mai mare
disordine. Cetățenii recunoscători au eter-
nisat memoria civelui lor Petru Heil prin
un bust de pétără așezat în păretele de cătră
Ost a casei orașului, care încă și ađi se mai
pôtă vedé acolo.

**Covor de pe timpul lui Alexandru
cel mare.** Un turist (călător) englez mai
septemănilor trecute umblând pe la mănăsti-
rile orientale de pe muntele Athos a desco-
perit la mănăstirea grecească Esfigmenos un
covor fórtie prețios, atât din punct de vedere
artistic, cât și pentru vechimea lui, carea re-
presentă pe Minerva, Hercule și Victoria.
Turistul englez a îmbiat pentru el 30 mii
funți englezi, dar călugării n'au primit.

Bibliografic.

A apărut:

„Tit Manliu Torenat”. Trage-
die în 5 acte de I. P. Simon. Bi-
strița, Tip. Carol Orendi, 1893.

— „Sermana Contesă”. Tragedie
în 5 acte cu un Epilog de S. P. Si-
mon. Bistrița. Tip. Carol Orendi, 1894.

— „Regele Edip”. Tragedie în 4
acte cu un Prolog și Exod de Sofocle.
Tradusă în versuri de S. P. Si-
mon. Bistrița, Tip. Csalner 1896.

Tote trei opurile se pot procura
dela autor cu prețul de 75 cr. Co-
mandele să se adreseze în Sôofalva p.
Besstercze. Besstercze Naszod megye.

Din public.

Rugăm pe toți acei P. T., cari
prin adrese de mângăere au venit întru
alinarea durerilor noastre pentru pierderea
neuitatului nostru fiu Ionel, să binevo-
escă a primii pe calea acesta profunda
noastră recunoștință.

Sibiu, 8 August 1896.

Dr. V. Bologa și Soția.

Nr. 624—1896 [97] 1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul al treilea de învățătoriu la școala română gr. or. din Boița. prin acesta se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a.
2. Cuartir în edificiul școlii și 4 stângini lemne de foc.

Cei ce doresc a reflecta la acest post au a-și așterne suplicile concursuale instruite în sensul normelor în vigôre până la terminul fixat la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în care restimp vor avé a se presenta în comună într-o zi de Duminecă ori sârbătoare spre a-și arêta desteritatea în cântări și tipic în biserică.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Sibiiu, 25 Iuliu, 1896.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Sibiiului.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 395/896. [98] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala noastră din Bărești, protopresbiteratul Hațegului, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne, se escrie concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare în diariul archidieceșan „Tel. Român.“

Fiitorul învățătoriu la această școală, va fi deobligat a deprinde elevii în cântările bisericesti și a cânta cu ei în Dumineci și sârbători cântările liturgice în biserică.

Petenții au a-și așterne cererile concursuale instruite în sensul normelor din vigôre până la terminul mai sus arătat la oficiul protopresbiteral subsemnat — în Petroșeni. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hațegului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Petroșeni, la 23 Iuliu 1896.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 175/896 [100] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante în comunele bisericesti mai jos însemnate din protopresbiteratul Câmpenilor se escrie concurs cu timp de 30 de zile dela prima publicare oficială.

1. În Certegea, cu 300 fl. v. a. din repartitie și cassa bisericeii, locuință și grădină.
2. În Lăpuș, cu 300 fl. v. a. din repartitie locuință și lemne de foc.
3. În Neagra de jos, cu 300 fl. v. a. din repartitie, locuință cu grădină.
4. În Poiana-Valeaverde, cu 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.
5. În Ponorel, cu 300 fl. v. a. din repartitie și locuință cu grădină.
6. În Sohodol-Peleș, cu 300 fl. v. a. din repartitie și locuință.
7. În Vidra-medie, cu 300 fl. v. a. din fondul scolar, locuință și grădină.

Doritorii de a ocupa aceste posturi se trimită cererile lor concursuale la subscrisul oficiu în terminul deschis.

Învățătorii aleși sunt datori a providea cântările bisericesti, singuri și cu elevii și a cultiva grădinile de pomâr.

Oficiul protopresb. gr.-or. din Câmpeni.

Câmpeni, 22 Iuliu, 1896.

Romul Furduiu,
protopop.

Nr. 341/896 [99] 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor de învățătoriu dela școalele confesionale ro-

mâne greco-orientale din mai jos însemnate comune în protopresbiteratul Avrigului se escrie prin acesta concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în fôia „Tel. Rom.“

1. Arpașul superior, postul de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

2. Avrig, două posturi de învățătoriu, cu salariul anual de câte 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc.

3. Glimboca, postul de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a. și anume: 220 fl. ajutoriu dela stat 80 fl. din alodiul comunal, cuartir și lemnele necesari pentru foc.

4. Porcești, al doilea post de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc.

5. Săcădate, postul de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc.

6. Viștea superioară, al doilea post de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi se-și substernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Avrig (posta Avrig, Felek, Szebenvarmegye) până la terminul susindicat cu acea, că cei aleși la posturile acestea sunt îndatorați a cânta cu pruncii de școală Dumineca și sârbătorea în biserică la sânta liturgie.

Avrig, 14 Iuliu 1896.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective. Oficiul protopresbiteral gr.-oriental al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 419—1896 [101] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățătoriu din comunele mai jos însemnate, se deschide prin acesta concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“.

1. Baica cu Hida, un post de învățătoriu ambulant cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

2. Bosna și Bodia, un post de învățătoriu ambulant cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

3. Dânc, un post de învățătoriu cu salariu anual de 300 fl., dela popor 165 fl., dela stat ajutoriu 135 fl., cuartir și grădină de legumi.

4. Gălpuia, un post învățătoresc împreunat și cu postul cantoral, cu salariu anual de 300 fl. în bani, naturale și din venitele cantorale.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile de concurs în terminul de mai sus la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Fizeș-Sân-Petru, 20 Iuliu 1896.

Oficiul protopresbiteral greco oriental al Ungurașului, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Paul Roșca,
protopresb.

Nr. 373. [83] 3—3

CONCURS

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante, dela școalele elementare gr.-or. în comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în diariul „Tel. Român“.

1. Lancrăm, pentru clasa a III-a cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină. Salariul se solvesc din cassa bisericeii în rate lunare anticipative.

2. Rêhëu, două (2) posturi, fie-care cu salariu anual de 300 fl., cuartir, grădină

și un stângin de lemne de foc. Salariile se solvesc din cassa bisericeii în rate treilunare anticipative.

3. Căpâlna, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Vingard, un post de adjunct de învățător, cu salariu de 200 fl. cuartir și grădină.

Cei cari vor fi aleși la posturile acestea sunt datori a ține Dumineca și sârbătorea strana în biserică și a cânta cu copiii la s. liturgie.

Concurenții au a-și așterne cererile, instruite conform normelor din vigôre, până la terminul sus indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 9 Iuliu 1896.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective. Oficiul protopresbiteral al Sebeșului.

Sergiu Medean,
adm. protopresb.

Nr. 223—1896 [82] 3—3

Concurs repetiț.

Pentru întregirea postului de paroch de clasa a III-a din comuna Grohoț se escrie concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt 409 fl. 58 cr.

Petenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Brad, la 6 Iuliu 1896.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zandrului în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 56/896 of. paroch. [95] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pentru zidirea școlii gr.-or. române din Blășel în protopresbiteratul „Târnava“ se va ține licitațiune minuendă în 6/18 August 1896 la 1 oră p. m. în cancelaria oficiului parochial.

După preliminaru, prețul exclamării este de 2881 fl. 28 cr. v. a. între care se cuprinde și materialul de cărămidă, piatră, var, țiglă, năsip, lucrul cu carele, ce le prestază poporul.

Doritorii de a lua acesta întreprindere sunt poștiți a se presenta până la terminul indicat mai sus, în localul destinat, ér oferenții a înainta ofertele lor la oficiul parochial gr. oriental din Blășel împreună cu cauțiunea de 300 fl. v. a. fie în bani ori hârtii de valôre.

Planul și preliminaru de spese, condițiunile de licitațiune și informațiunile necesari se pot vedé în fie-care zi la oficiul parochial subsemnat.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Blășel, (Balázstelke) 1/13 Iuliu 1896.

Zacheiu I. Sasu,
paroch și președ. comit. par.

Vidi:

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Publicațiune.

Biserica gr.-or. din Tilișca vinde pe calea licitațiunei publice partea sa — adecă 3 zile — din 15 zile din móră numită „Fichil“ aflătoare în comuna sus numită. Licitațiunea se va ținea în localitatea școlii gr.-or. din loc la 6 August 1896 st. v. la 4 ore p. m. Prețul strigării e 240 fl. v. a. Ori ce deslușire referitoare la această móră dá oficiul parochial din loc.

Tilișca, 14 Iuliu, 1896 v.

Oficiul parochial.

[85] 3—3

Petru Iuga,
paroch.

Nr. 6338—1896 fsz5.

[94] 2—2

Pályázat.

A boiza-kistalmácsi kerületi erdőőri állás betöltendő és e célból pályázat nyitatik folyó évi Augusztus hó 21-eig.

A kelően felszerelt kérvények 1879-évi XXXI t. ez 37 §-a) fennti napig alolirotnál beadandók.

A kerületi erdőőr illetményei a következők: Fizetés 250 frt., lakpénz 50 frt., utiátalány 30 fr., és 20 úrköbméter tűzifa.

Nagy-Szeben, 1896 Iulius 27-én.
a jár. főszolgabíró,
Fabričius.

[96] 2—3

Casa

din strada de jos (Untergasse) Nr. 52, în Mercurea, câtră drumul de țără, carea se potrivește pentru un faur sau rotariu este de vëndut

din mână liberă împreună cu un local de prăvălie. A se întreba mai aprôpe în strada Kempel Nr. 7, Sibiiu.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

în Timișóra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adiuțări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[11] 24—48

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.